

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 11. mai 2021
(OR. en)

8546/21

AGRI 207
AGRILEG 98
ENV 286

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Uuring uute geenitehnoloogiate staatuse kohta – <i>Arvamuste vahetus</i>

Delegatsioonidele edastatakse lisas eesistujariigi taustteave eespool nimetatud teemal toimuvaks arvamuste vahetuseks nõukogu (põllumajandus ja kalandus) 26.–27. mai 2021. aasta istungil.

TAUSTTEAVE

Uute geenitehnoloogiate staatus – Komisjoni uuringu järeldused

1. Uue geenitehnoloogia arendamises on tehtud märkimisväärsed edusamme, mis on tekitanud kahtluse, kas uued selle valdkonna tehnoloogilised lahendused on hõlmatud mõistega geneetiliselt muundatud organism (GMO) ja kas uute geenitehnoloogiliste lahenduste abil saadud toodete suhtes kohaldatakse GMOsid käsitlevaid liidu õigusakte.
2. Euroopa Kohtu otsuses kohtuasjas C-528/16 selgitati, et uued mutageneesi meetodid kuuluvad GMOsid käsitlevate liidu õigusaktide, eelkõige direktiivi 2001/18/EÜ kohaldamisalasse. Siiski ilmnesid praktilised küsimused seoses toodetega, mille puhul ei ole võimalik eristada, kas need on saadud uute mutageneesi meetodite abil või loomuliku muteerumise teel.
3. Nõukogu palus komisjonil esitada Euroopa Kohtu poolt kohtuasjas C-528/16 tehtud otsuse alusel uuringu, mis käsitleb uute geenitehnoloogiate staatust liidu õiguse raames. Komisjon esitas nimetatud uuringu 29. aprillil 2021.
4. Uuringus jõutakse järeldusele, et kehtivate geneetiliselt muundatud organisme käsitlevate õigusaktide rakendamisel esineb selgeid probleeme ning sellega seoses on vajalik põhjalik õiguslik tõlgendamine uute tehnoloogiliste lahenduste ja rakenduste osas. On kindlaid tõendeid, et teatavate uute geenitehnoloogiliste lahenduste ja nende abil saadud toodete puhul ei täida õigusaktid oma eesmärki ning et neid tuleb kohandada teaduse ja tehnika arenguga.
5. Uuringu järelduste põhjal leiab komisjon, et on vaja võtta meetmeid mitte ainult selleks, et käsitleda nõukogu taotluse aluseks olnud praktilisi küsimusi, vaid ka innovatsioonist kasu saamiseks, et edendada ELi põllumajandusliku toidutööstuse süsteemi kestlikkust ja vastupanuvõimet, Euroopa roheline kokkuleppe eesmärke ning eelkõige strateegiat „talustaldrikule“ ja bioloogilise mitmekesisuse strateegiat.

6. Komisjon teatas nõukogule, et kavatseb algatada suunatud mutageneesiga ja liigisisese geneetilise muundamisega saadud taimi käsitleva poliitikameetme, mis hõlmab mõju hindamist. Muude organismide (loomad ja mikroorganismid) ja muude uute geenitehnoloogiate osas kavatseb komisjon jätkata vajalike teaduslike teadmiste kogumist, pidades silmas võimalikke edasisi poliitikameetmeid.
7. Suunatud mutageneesiga ja liigisisese geneetilise muundamisega saadud taimede jaoks kavandatud poliitikameetmete eesmärk on asjaomaste taimsete saaduste proportsionaalne regulatiivne järelevalve, milles on ühendatud ohutuse kõrge tase ja selge lisaväärtus põllumajandustootjatele, ühiskonnale ja keskkonnale.
8. Uued geenitehnoloogiad on keerukas tehniline küsimus. Samuti on need teemad, mille kohta sidusrühmadel ja kogu ühiskonnal on vastakaid ja sageli skeptilisi seisukohti, eriti kui need on seotud toidutootmisega. Poliitilises arutelus tuleb arvesse võtta kõiki erinevaid vaatenurki ja keskseid lahendamist vajavaid küsimusi.
9. Me palume ministritel osaleda arvamuste vahetuses 26.–27. märtsil 2021 toimival põllumajanduse ja kalanduse nõukogu istungil, võttes aluseks järgmised küsimused:
 - a) *Mida te arvate komisjoni uuringu järeldustest üldiselt, ja mil määral te nendega nõustute, ning kuivõrd peate vajalikuks võtta poliitikameetmeid?*
 - b) *Mida arvate sellest, et on kavas keskenduda taimedele (loomade ja mikroorganismide asemel) ning suunatud mutageneesile ja liigisisesele geneetilisele muundamisele (muude uute geenitehnoloogiate asemel)?*
 - c) *Mil määral peaks teaduspõhises otsustusprotsessis võtma arvesse i) lisaks riskidele ka kasu, mida annavad uute geenitehnoloogiliste lahenduste abil saadud tooted kestlikkusele, ning ii) muid õiguspäraseid tegureid, nagu tarbijate ootused ja ühiskonnas esinevad seisukohad?*
 - d) *Kuidas saame tagada avatud ja kaasava arutelu uue regulatsiooni ülesehituse ja rakendamise üle?*